

den är inte skriven av Årstafrun utan av en nutida historiker och vetenskapsjournalist.

Nils-Arvid Bringéus, Lund

Ingegerd Blomstrand & Anders Blomstrand:
"Får jag åter se dig ansigte mot ansigte?"
De Blomstrandska familjebreven 1830–
1952. Sekel Bokförlag, Lund 2010. 302 s.,
 ill. ISBN 978-91-85767-69-4.

"Får jag åter se dig ansigte mot ansigte?" frågar missionären Anders Blomstrand sonen Theodor i Lund i ett brev från Indien 1879. De hade varit skilda åt i tretton år och det skulle dröja ytterligare sex år innan de återförenades. När de skildes var Theodor sex år gammal, och när de återsåg varandra hade Theodor hunnit bli 25 år och student, en vuxen man. Han mötte sin far när denne åldrad och utsliten återvänt till Sverige efter att ha verkat som missionär i 28 år i södra Indien. Där hade Anders Blomstrand bl.a. gjort ett stort arbete som författare och översättare av den kristna kyrkans olika skrifter. Han behärskade det inhemska språket, tamuliska (tamil) väl.

"Får jag åter se dig ansigte mot ansigte?" *De Blomstrandska familjebreven 1830–1952*, skriven av syskonen Anders och Ingegerd Blomstrand, är en fascinerande släktkrönika där vi får följa många generationer av släkten Blomstrand och deras missionsarbete i Indien. När Anders Blomstrand (den äldre) reste till Trankebar i södra Indien 1857 som Svenska kyrkans missionär, var det ett resultat av en djup inre kallelse. Två år senare följde hans tyskfödda hustru Eleonore efter, och 1860 föddes parets enda barn, sonen Theodor. När han var sex år reste hans mor med honom hela den långa vägen tillbaka till Sverige för att lämna över honom i släktens vård: farmor Severina, farbror Wille och faster Eva kom att bli hans nya familj på Magle Stora Kyrkogata 10 i Lund. Sedan reste Eleonora Blomstrand ensam hela den långa vägen tillbaka. Suezkanalen var inte färdig än så resan till Indien fick göras runt Afrika och det tog fyra månader. Tillbaka i Indien dog Eleonora. "Mein Kind! Mein Kind!" var hennes sista ord, och kanske saknaden efter sonen påskyndade hennes förtidiga död.

Theodor Blomstrand kom att fortsätta faderns missionsarbete i Indien. Tillsammans med hustrun Hilda lämnade han Sverige 1893. Paret fick åtta barn. Ett av dem dog tidigt, men de andra tog föräldrarna tillbaka till Sverige och lämnade över till moster Hedvig i Göteborg, där de fick växa upp. Döttrarna Elsa och Ingrid reste hem

med andra missionärer, medan Anders, Wilhelm och Karin överlämnades av föräldrarna vid ett besök i Sverige 1904. Sonen Harald, född 1905, reste med en annan missionärsfamilj till Genua 1910 där han hämtades av ditresta moster Hedvig. Banden mellan de frånvarande föräldrarna upprätthölls via brev, och det är slående hur positiv grundtonen är i dem. Det skrivs inte mycket om sorg och saknad, utan mer om vardagens glädjämnen och om en fast förtröstan på Guds kärlek och ledning.

Idag är det svårt att förstå beslutet att lämna ifrån sig sina barn för många år, lämna över deras uppväxt till andra. Att arbeta som missionär för hundra år sedan och tidigare innebar att de barn som föddes sändes tillbaka till släktingar hemma, och det framgår att trots saknaden efter barnen hos föräldrarna, så vägde missionskallet tyngre. "Det får lämnas i Guds hand", skriver Theodor om barnens uppfostran. Brevkorrespondenserna genom generationerna ger en bild av en stark familjegemenskap och sammanhållning, där släktingarna i Sverige blev en nödvändig förutsättning för att de utresta missionärerna skulle kunna utföra sitt arbete. Theodor Blomstrand fortsatte faderns arbete med att bygga upp den lutherska kyrkan, han undervisar och predikar. Hustrun Hilda hade ansvar för barnhemmet, för sjukvård och fattighjälp. De arbetade främst bland de mest utsatta i samhället, de kastlösa. "Barmhärtighet hafwa Indiens parias ej funnit annorstädes än i den kristna kyrkan", skriver Theodor. Men målet var inte att göra om indierna till européer, det framhöll redan Anders Blomstrand, Theodors far, utan man skulle bevara allt som inte stod i strid med kristendomen. Kastsystemet med dess nedärvda hierarki var det stora problemet, helt i strid med det kristna evangeliets budskap.

Boken bygger på familjebrev skrivna 1830–1952, där vi får följa livet både bland tamulerna i Indien och livet i Sverige, i Lund, Göteborg och i Småland, där släkten hade sitt ursprung. Barnen visar stor lojalitet med sina föräldrar i båda generationerna, och även i den tredje generationen ägnar sig några åt missionärskallet. Genom breven kommer vi människor i det förflutna nära, och barnens och föräldrarnas ord spänner en båg både över geografiska och tidsmässiga avstånd. SVT gjorde i serien *Din släktsaga* ett program om Theodor Blomstrand och hans familj där vi också kan se Anders Blomstrands dröm förverkligad: att bygga en kristen kyrka som bärs upp av infödda, som kan föra den vidare.

Eva Helen Ulvros, Lund